1939 ий
24
ИЮНЬ
№ 53 (552)
Акше 5 ыр.

9-ше ИИ ЛЕКТЕШ

Чыла элласе пролетарий-шамыч, ушнызал



Рвезе коммунист

ВЛКСМ Маробком ден Горком орган

КЕҤЕЖ КАНИКУЛЫМ САЙЫН ЭРТАРАШ

20 июньышто начальный, неполный средний ден средний школлаште испытаний пытен. Ученик-шамыч тале гоч упорно тунемын, испытанийым сай кучен шкевышт идалыкыш пашаштым итожитленыт. Испытанийын итогшо-шамыч йоча-шамычын сай тунеммыштым, наукын основыжым раш умылмыштым ончыктышт. Тунемме ийым сай показатель дене завершитлен, йоча-шамыч каникулым культурно, веселан да пайдалын эртаршаш улыт.

Великий социалистический элын калыкше йоча-шамычым—у, чапле илышым ышташ кушшо поколенийым йората. Мемнан элыште чапле стадион, мотор парк, сад, театр, технический станций-шамычым йоча-шамычлан пумо.

Советский общественность—комсомол, профсоюз, РОНО-шамыч ончылно йоча-шамычын кеҥеж каникулым образцово эртараш кугу ответственный задача-шамыч шогат.

Кеҥежым йоча-шамычлан канашышт тӱрлӧ мероприятий гыч пионерский лагерь эн массовый, йоча-шамычын эн йӧратыме улеш. Тений мемнан республикыште 17 пионерский лагерь почылтшаш. Тушто чылаже 3500 утла йоча шамыч канаш, кап-кылыштым пеҥгыдемдаш, вийым погаш тӱҥалыт. 15 июньышто республиканский пионерский лагерь „Таир" пашам ышташ тӱҥалын. Тыште 200 наре утла йоча-шамыч канат.

Пионерский лагерым почмаш тиде але тӱҥалтыш паша веле. Лагерыште йоча-шамыч эн сай качествым—смелостым, мужеством, молымат приобретатлышаш улыт. А тидлан йоча-шамычын канымашыштым эре ик семын гына огыл, а тӱрлын, деятельнын, веселан организоватлаш кӱлеш.

Йоча-шамыч чыланат пионерский лагерьыште гына канаш огыт тӱҥал. Шукыжым олаште, яллаште лийыт. Комсомолан тыге ышташ кӱлеш, чтобы йоча-шамычын каникулысо ик кечыштат арам ынже лий.

Республиканский Осовиахим Центральный Совет ден Совнарком пеленсе физкультура ден спорт паша комитет йоча-шамычын каникулышт годым физкультурный модышым, легкоатлетический соревнованийым эртарышаш улыт.

Йоча-шамычлан Москваш, Ленинградыш, Горькийыш, Казаньыш да шкеван республикын замечательный вер ден промышленный центрлашкыже экскурсийым организоватлаш кӱлеш. Школа-шамыч йоча-шамычын канышыштым организоватлымаште тӱҥ вер лийыт. ВЛКСМ Центральный Комитет шке решенийыштыже комсомольский организаций-шамычлан кеҥеж жапыште парклаште, йоча стадионлаште, водный станцийлаште организационно-массовый пашам виянгдаш кӱштен.

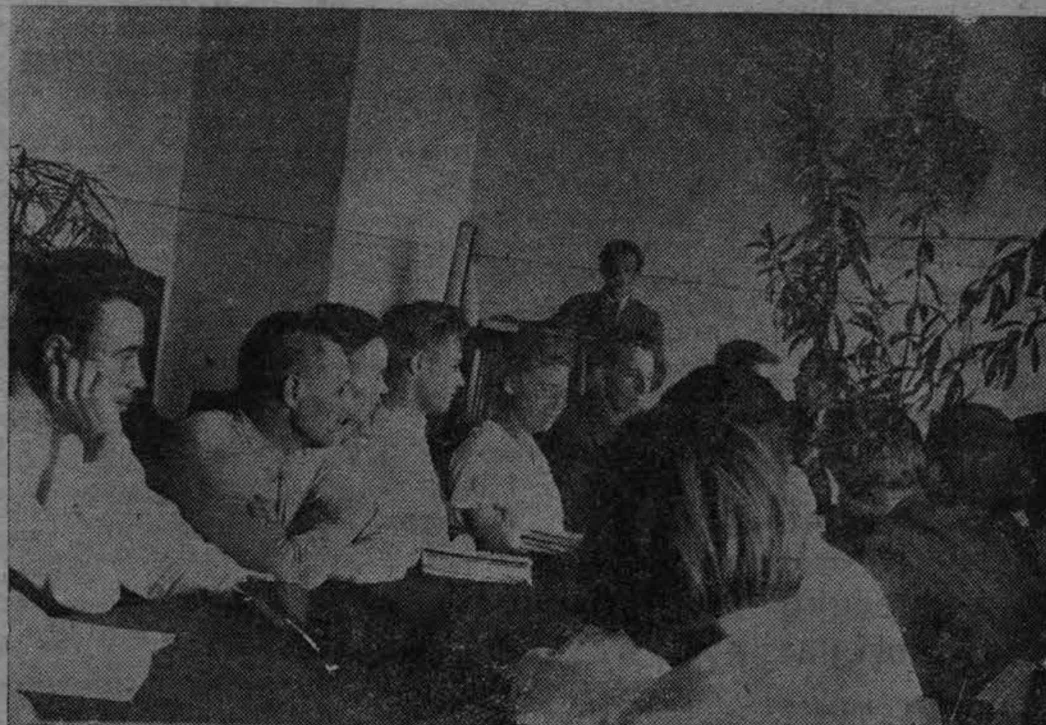
Туге гынат, мемнан республикыште йоча-шамычын каникулыштым сайын организоватлымашке кӱлеш вниманийым ойырымо огыл. Наркомпрос школлашке кеҥеж каникулым эртарыме нерген планым улыжат 10 июньышто гына колтен. Садлан ятыр школлаште кеҥеж каникулым эртараш планым ыштыме огыл. Йошкар-Ола районышто кеҥеж каникулым эртарыме нерген планым РОНО-шик школат колтен огыл.

Тыгак кеҥеж каникул жапыште пионерский отрядшамыч шке пашаштым саемдышаш улыт. Садлан отрядлашке, вожатый-шамычым ситышын ойырыман.

Районный пионерский лагерь-шамычым комплектоватлымаш, тудлан средствам погымаш паша путырак начар. Мутлан, У-Тор'ял районышто лагерым почаш 24 тӱжем теҥге гыч 500 теҥгем гына погымо. Тидлан лийын пионерский лагерым 150 йочалан почмо олмеш, 75 йочалан гына почаш шонат.

Ялысе пионер-шамычлан олалашке, музейлашке экскурсийым организоватлаш, интересный походым организоватлен шкеныштын районыштым изучатлымашым ышташ кӱлеш.

Улшо ситыдымаш-шамычым кӱчык жапыште тӧрлатен, йоча-шамычлан канашышт сай условийым ыштыман. Йоча-шамыч кеҥежым сай канен, шыжым таза кап-кылан у вий, у уш дене тунемаш эше сай тӱҥалыт.



19—21 июнь кечылаште ВЛКСМ ГК инициативше ден оласе комсомолец-шамыч дене В. И. Ленинын „Две тактики социал-демократии в демократической революции" книгаже дене теоретический конференций эртаралын.

Снимкыште: участник-шамыч конференцийыште докладым колыштыт.

Фото М. Чуршуковын.

ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ КОНФЕРЕНЦИЙЛАН ЯМДЫЛАЛТЫТ

ВКП(б) историй краткий курсым печетлен лукмекак Пектубаевский районысо комсомолец-шамыч Марксизм-Ленинизм основым тунемаш виян пижыч. Кызыт район мучко 161 комсомолец партий историйым тунемыт, нунын кокла гыч ятырже 3-4 главашкат шуыныт. Учитель-комсомолец И. А. Соколов партий историйын 5-ше главажым изучатла. Тудо тунеммаштыже первоисточник - шамычым кумдан кучылтеш, тыгак консультационный материал-шамыч дене пользоватла.

Тунеммаште тыгай сай образецым ончыктышо шамыч ятыр улыт. Теве связь контора начальник Мимстин, „У корно" колхозын счетоводшо — комсомолец Аплаков йолташ-шамыч да молат нылымше главам изучатлат, нунат эре лекцийыш, консультацийыш коштыт.

Кызыт 30 комсомолец теоретический конференцийыште участвоватлашлан ямдылалтыт. И. А. Соколов „Борьба Ленина против народников" тема дене, В. П. Егошин „Развитие капитализма в России и первые шаги рабочего движения" тема дене ямдылалтыт. Чылаже 11 вопрос дене теоретический конференцийыште выступатлаш тӱҥалыт.

Тиде кече марте вуйылан кок консультацийым эртарыме. Групповой консультацийыште 20 еҥ да индивидуальный консультацийыште 15 еҥ участвоватленыт.

Но Пектубаевский район мучко чыла комсомолец-шамычак партий историйым келгын изучатлат манаш нигузеат ок лий. Семенов Изымбай (Райуполнаркомзаг), Зверева (Рово), Бессонова (избач) да молат (тыгай ятыр улыт), коммунистический партийын историйжым изучатлымашке йӧршешак пижын огытыл.

ВЛКСМ Пектубаевский райкомлан комсомолец-шамычын теоретический конференцийлан ямдылалтмаште кугун полшыман.

И. Лешпаев.

СОВЕТСКИЙ СОЮЗЫШТО

Военно-Морской Флотыш запас гыч сверхсрочный службыш кодмо порядок

Военно Морской Флотын Наркоматше ожно Пашазе-Кресаньык Военно Морской Флотышто действительный але сверхсрочный службышто лийше еҥ-шамыч деч сверхсрочный службыш кодашлан желатлыме нерген пеш шуко заявленийым налеш. Наркоматын умылтарымыже почеш, сверхсрочный службыш кодаш желатлыше-шамычым непосредственный флот (флотилий) штаб-шамыч приниматлат, заявленийым тушко колташ кӱлеш.

Запас гыч зачислятлымаш идалыкыште ик гана, черетан призыв дене ий жапыште, кум ий, вич ий да лу ий сроклан эртаралтеш.

Заявлений идалык мучко налалтеш. Запас гыч сверхсрочный службыш приниматлыме - шамыч чыланат Военно-Морской сверхсрочный службышко первый ий дене зачислятлалтыт.

Заявлений пелен автобиографийым, военный билетым, службе гыч вер гыч характеристикым, ВКП(б) член ден кандидат-шамычлан партийный характеристикым да ВЛКСМ член-шамычлан комсомольский характеристикым пыштыман.

(ТАСС).

СССР Наркомздравын детский костно-туберкулезный санаторийжылан В. М. Молотов йолташын лӱмжым присвоитлыме нерген

СССР Верховный Совет Президиумын 1939 ий 21 июньысо Указше дене СССР Наркомздравын детский костно-туберкулезный санаторийжылан В. М. Молотов йолташын лӱмжым присвоитлыме.

(ТАСС).

Одесский пехотный училищылан К. Е. Ворошиловын лӱмжым присвоитлыме нерген

СССР Верховный Совет Президиумын 1939 ий 21 июньысо Указше дене одесский пехотный училищылан К. Е. Ворошилов йолташын лӱмжым присвоитлыме.

(ТАСС).

НАРКОМИНДЕЛЫШТЕ

20 июньышто Молотов йолташ английский посол г. Сидс, Французский посол г. Наджиар да г. Стрэнгым принимайтлен. Нуно Англия ден Францийын ожнысо предложенийыштымак повторитлыше „У" англо-французский предложений-шамычым пуэныт. Наркоминделын круглашлыже палемдат, что „У" англо-французский предложений-шамыч ончычсо предложений-шамыч дене тангастарымаште нимогай прогрессымат огыт представлятле.

(ТАСС).

104

ПАШАШТЕ КӰЛЕШ РУКОВОДСТВО УКЕ

Йошкар-Ола район Б.-Чигашевский ял совет кӧргыштӧ колхозник-шамыч коклаште массово-политический паша пеш начар шыҥдалтын. „Марий ял" колхозышто первичный комсомольский организаций шке пашажым пеш начарын ышта, ятыр жап лиеш комсомольский собраний лийын огыл. Организацийын паша планжат уке. Комсомолец-шамыч комсомолышто шогымыштымат огыт пале, первичный комсомольский организацийын секретарьже Зупанов Николай Алексеевич шкежат колхозышто йӧршеш ок ыште, шке комсомолецше - шамычым кудалтен коден да кушто шуын тушто пашам ыштен коштеш.

Массово - политический пашаште, колхозник-шамычым коммунизм духеш воспитыватлымаште комсомолец-шамыч кугу активностьым проявитлышаш улыт ыле, но нуно але мартеикгана беседым, политинформацийым ыштен огытыл. Колхозышто пырдыж газета лач апрель тылзыште гына лектын, туддеч вара газетым лукмо нерген нигӧат шоналтен огыл.

Ял совет пелен лудмо пӧрт уло, тудат пашам ок ыште. Избач Морозова йолташ масса коклаште партий ден правительствын решенийже-шамычым умылтарен шогышаш олмеш лудмо пӧртыштӧ шагал годым лиеш. Книга-шамыч эре шкафыште суралме улыт.

О. Васюк.

УБОРКЫЛАН ВИЯН ЯМДЫЛАЛТЫТ

Тошто-Тор'ял ял советысе колхоз-шамыч „1939 ийыште урожайым поген налашлан да ял озанлык продукт-шамыч заготовкылан ямдылалтме нерген" ВКП(б) ЦК ден СССР СНК-ын постановленийыштым кумдан обсуждатлен, тений гектар гыч 8 миллиард пуд киндым налшаш верч виян кучедалыт.

„Пеледыш" колхозышто жнейка, сенокосилка, молотилка-шамыч да сортировка ден веялка шамычым ямдылыме, чылаштымат ремонтироватлыме. Тидеч посна пырчан кылтам шуялшыкташлан 7 орава-шамычым ремонтироватлыме. 48 мешакым угыч налме, тоштыжым тӧрлатылме. Кинде оптышаш складлаште дезинфекцийым ыштыме.

Урожайым кӱчык жапыште, кӱкшӧ качество дене, пырчым йоктарыде поген налашлан планым ыштеныт. План почеш кокияш шурным 6 кечыште, шудым 5 кечыште солен пытараш ончыктымо.

Тошто-Тор'ял ял совет мучко 20 июньланак жнейкым 72 процентлан, косилкым—74,3 процентлан, молотилкым — 53,4 процентлан ямдылыме да 744 орава уло. **М. Веденькин.**



Снимкыште: „Победитель" колхозын председательже (Оршанский район) Марийский АССР Верховный Советын депутатше Ф. Н. Рыбаков йолташ бригадир ден жнейка ремонтироватлымын качествыжым ончат.
Фото М. Чуршуковын.

Кӱкшӧ шурно лектыш верч кучедалыт

„Победитель" колхоз (Оршанский район) агроправилым илышыш тӱрыс пуртен толмо дене ий гыч ийыш кӱкшӧ лектышан шурным налеш, садлан 1936 ийыште тиде колхозым республиканский почет оҥашке пуртымо. Ынде ныламше ий колхоз шке показательный пашаже дене тиде почетный верым заниматла. Кӱкшӧ качестван семенной материалым ямдылен, сайын аралмаш ден уходым организоватлен, машина дене инвентарь-шамычым ремонтироватлен правительствын ончыктымо срокыштыжо сай качество дене пасу пашам эреак шуктен толыныт.

Кӱкшӧ лектышан шурным налмаште колхоз бригадир-шамыч эн кугу значенийым иметлат. Теве „Победитель" колхозын бригадирже Ф. Н. Рыбаков йолташ 7 ий бригадирлан пашам ыштен. Тудо колхозын производственный планжым темымашке чыла колхозник-шамычым мобилизоватлен. Тудын вуйлатыме бригадыже ий еда гектар гыч 10,2—18,7 центнер марте шурным налын толын. Колхозник-шамычым зажиточный илышыш да колхозым большевистский колхозыш савыраш тыршымыжлан Рыбаков йолташым МАССР Верховный Совет депутатлан сайлыме. Кызыт Федор Никифорович колхоз председательлан пашам ышта. Тудын вуйлатыме колхозышто обильный урожайым поген налаш тӱрыс ямдылалт шуын.

„Победитель" колхозын кажне ийын кӱкшӧ лектышан шурно налмыжлан Всесоюзный ял озанлык выставкын Главный комитетше Всесоюзный ял озанлык выставкыште участвоватлаш кандидатлан утвердитлен. **М. Толстухин.**

Политический художественный литературым лудам

Мый шкемын политический шинчымашем кечын нӧлтен шогем. Кызыт ВКП(б) историй краткий курсын 2-шо главажым изучатлем, тидлан консультацийыш, лекцийыш коштам. Тиде мыйын тунеммаштем пеш кугун полша.

Тиддеч посна мый художественный литературым ятыр лудам. „Как закалялась сталь", „Боевые годы", „Щорс" книга-шамыч да иностранный писатель-шамыч возымо „Девяносто третий", „Маленький оборвыш", „Остров Сокровищ", „Дети капитана Гранта", „Спартак" да моло книга - шамычымат ятыр лудынам.

Художественный литературым лудмаш—руш йылмым тунеммаште, тудын дене сайын овладетлымаште да историйым тунеммаште кугун полша.

И. Анцыгин.

А. М. Горькийым шарнымаш

21 июньышто Йошкар-Оласе студент, пашазе, интеллигенций, научный пашаеҥ-шамыч А. М Горькийын колмыжлан 3 ий темме лӱмеш шарнымаш касым эртарышт.

Лесотехнический институтын актовый залже еҥ-шамыч дене тич темын. А. М. Горькийын илышыже ден творчествожо нерген докладым Марпединститутын профессоржо Фатов йолташ ыштыш. Тыгак Л. М. Горькийын произведенийже гыч отрывок-шамычым „Данко" нерген, „Буревестникым", молымат лудыныт.

Тидын почеш „В людях" кинокартиным ончыктышт.

И. РОЖКИН.

КОМСОМОЛ УБОРКА ДЕЧ ОНЧЫЧ

Тений шошым метеорологический условий начар ыле гынат, шошо ага пашам ӱмасе дечын ончычырак да сайын эртарыме.

Шошо ага ӱдымашым Ростовский областьысе колхоз ден совхоз-шамыч поснак сай эртарышт, нуно пырчан культурым ӱмасе деч 15 кечылан ончыч ӱден пытареныт. Краснодарский ден Орджоникидзевский край-шамычат ӱдымашым сай эртарышт.

Украинысе колхоз ден совхоз-шамыч ӱдымашым ӱмасе деч писынрак да сай качество дене эртареныт.

Тенийсе урожай чапле шурным пуаш ӱшаным пуа. Чыла вер гычат урожайын сай да отличный улмыжо нерген увертарат.

Ял озанлык пашан напряженный да эн ответственный жапше толын шуэш—тиде урожайым поген налмаш.

Урожайым эн кӱчык срокышто да йоктарыде поген налаш социалистический ял озанлык чыла кӱлеш условийым иметла. Мемнан комбайновый парк тӱняште эн поян да эн сай парк улеш. Тений колхозный ден совхозный пасулаште 140 тӱжем утла комбайн-шамыч пашам ышташ тӱҥалыт. Тений пырчан шурным 50 процентшым комбайн дене поген налшаш.

Мемнан элыште машинам виктарыше прекрасный кадр-шамыч улыт, тыгай кадр-шамыч капиталистический элыште лийын огытыл да лийынжат огыт керт.

ВКП(б) XVIII с'ездын исторический решенийже-шамыч дене воодушевитлалтын колхозник ден совхоз да МТС пашаеҥ-шамыч шкенынтын производственный активностьыштым йӧлталыт. Кумышто Сталинский Пятилетка лӱмеш социалистический соревнований кумдан шарла.

ВКП(б) ЦК майыште лийше пленумжо 1938 ийыште урожайым поген налмаште путырэкшым Челябинский, Омский, Новосибирский, Северо-Казахстанский областьлаште да Алтайский крайыште кугу йоҥылыш-шамычым тӱжваке луктын. Ниней ҥылыш-шамыч ял озанлык машинам ремонтироватлымашым шуйымаште да начар качество дене ремонтироватлымаште, простой уборочный машина-шамычым оценитлыдымаште, ситыдыме кадр-шамычым ямдылымаш пашам вуйлатыдымаш, эн тӱҥжӧ комбайнер ден нунын помощникыштшамычым ямдылымаште да местный организаций-шамычын уборка вопрос дене пеш почеш занималаш тӱҥалмаштышт лийыныт. Тиде уборка срокым шуймашке да шуко шурным йоктарымашке конден.

ВКП(б) Центральный Комитет ден СССР Совнарком „1939 ийыште урожайым поген налашлан да ял озанлык продукт-шамыч заготовкылан ямдылалтме нерген" шкенынтын постановленийышт дене ӱмасе йоҥылыш - шамычым ынышт повторитле манын партийный, комсомольский да советский организаций-шамычым предупредитленыт. Тиде постановлений уборкым организоватлымаште боевой паша программа улеш. Тиде постановлений урожайым вашке поген налмашке да ял озанлык продукт заготовкым вашкерак ямдылымашке кумда массым мобилизоватлымашым йодеш. Тиде решенийыште партий ден правительствын колхоз-шамычым укрепитлыме нерген заботашт раш коеш. Партий ден правительствын исторический решенийыштым колхозник-шамыч ден колхозница-шамыч коклаште шокшын вашлийыныт.

Партий ден правительство комсомольский организаций-шамыч деч кугу пашам йодыт. Нуно шкенынтын постановленийышт дене комсомолец ден молодежь-шамычым уборкылан образцово ямдылалтмашке да урожайым поген налмашке боевойла мобилизоватлаш комсомольский комитет-шамычым обязатлат.

ВЛКСМ райком, обком, крайком да союзный республикасе ЦК-шамыч эн ончычак ВКП(б) ЦК ден СССР СНК-ын „1939 ийыште урожайым поген налашлан да ял озанлык продукт-шамыч заготовкылан ямдылалтме нерген" постановленийыштым комсомолец-шамыч ден несоюзный молодежь-шамыч коклаште кумда умылтарымаш пашам организоватлышаш улыт. Тиде постановленийым кажне колхозникын, МТС ден совхоз пашазе-шамычын сознанийышкышт шуктымаште партийный ден советский органи-

(Умбакыже 3-шо стр.)



Лесотехнический институт пеленсе технический пашаҥ-шамычлан „ПВХО" кружокым организоватлыме.
Снимкыште: кружок вуйлатыше Набатова йолташ противогазын устройствыжым умылтара. Фото М. Чуршуковын.

ПЛЕНУМ САЙ ЭРТЫШ

Сернур (телефон дене). 17 июньышто ВЛКСМ Сернур райкомын пленумжо эртыш. Пленумышто 89 еҥ участвоватлен. Пленум тӱҥ шотышто 2 вопросым обсудитлыш. Первый вопрос дене ВКП(б) ЦК майский пленумын итогшо да комсомолын задачыже нерген докладым ВКП(б) райком секретарь Куклин йолташ ыштыш. Кокымшо вопрос дене ВКП(б) ЦК ден ВЛКСМ ЦК-ын пропаганда нерген постановленийыштым шуктымо нерген докладым ВЛКСМ райкомын пропаганда ден агитаций отдел вуйлатышыже Шабдаров йолташ ыштыш.

Пренийыште 21 еҥ выступатлен. Выступатлыше-шамыч верлаште ВКП(б) ЦК ден СССР Совнаркомын постановленийыштым умылтарымаш пашан своммыжым ончыктыш. Ончыл первичный комсомольский организаций-шамыч ВКП(б) ЦК ден СССР Совнаркомын „Колхоз-шамычын общественный мландыштым разбазаривааний деч аралыме мера-шамыч нерген" да „1939 ийыште урожайым поген налашлан да ял озанлык продукт заготовкылан ямдылалтме нерген" постановленийыштым илышыш сай пуртен толыт. Теве „У Вий", „Марий Вий", „У Шурно" колхозласе комсомольский организаций-шамыч нине постановленийым колхозник-шамычлан пеш сай умылтареныт. Садланак нине колхоз-шамыч урожайым поген налаш виян ямдылалтыт. Тыдын дене пырля ситыдымаште шуко уло. „Йошкар Октябрь" колхозышто (секретарь Якимов), „13 лет Октября" колхозышто (Пушкарев), „У Кончо" колхозышто (Пидалина) але мартенат ВКП(б) ЦК дене СССР СНК постановленийыштым комсомолец-шамыч колхозник-шамычлан огыт умылтаре.

Садлан пленум ВКП(б) историйым келгын тунемаш, райкомолысо пашаеҥ-шамычын верыш лекме годым комсомольский организацийлаште докладым, беседым ышташ, ВЛКСМ VIII пленумын решенийжым тӱрыснек илышыш пурташ, ВКП(б) ЦК майский пленумын решенийжым эше ик гана сайын умылтараш постановленийым лукто.

Мамаев.

СИТЫДЫМАШЫМ ТӦРЛАТАШ

Куженер. (Телефон дене). 21 июньышто ВЛКСМ Куженерский райкомын пленумжо лийын. Пленумышко тудын члене-шамыч, колхоз председательден бригадир-шамыч ӱжалтыныт. Пленум оживленно, кӱкшӱ идейно-политический уровеньыште эртен. Тушто кок вопросым обсуждатлыме. Пленумышто 26 еҥ выступатлен. Нуно шке выступленийыштышт посна комсомольский организаций-шамычын ситыдымашыштым ончыктышт.

Теве „Серп и Молот" колхоз пеленсе комсомольский организацийын секретарьже Иванаев йолташ ВЛКСМ ЦК-н VIII пленумын решенийже негызеш комсомольский пашам але мартеат перестроитлен огыл. Комсомольский организаций хозяйственный задача-шамыч дене нимынярат огеш заниматле, ик комсомольский собраниешат хозяйственный вопросым шындыме огыл. Комсомолец Рыбаков приусадебный участкыжым арендыш сдатлен, ял озанлык артель уставым нарушитлымаш моло комсомолец-шамыч могырымат ятыр коеш. Бурков арака йӱмаш дене заниматла, колхозный производствышто пашам огеш ыште. 1938 ийыште тудо ик трудоденьым ыштен огыл, а 1939 ийыште 21 трудоденьже веле уло. „У Корно" колхоз пеленсе комсомольский организацийыште комсомолец Мокеев йолташым комсомольский собранийын решенийже почеш приусадебный участок-шамычым проверитлаш колтымо ыле. Но Мокеев тиде решенийым шуктен огыл. Тудо але мартеат 2 лӱштымӧ ушкалым куча. Тыгай серьезный нарушений-шамыч лиймаш нерген ни комсомольский организаций, ни райкомол ик ганат обсуждатлен огытыл.

Нине колхоз пеленсе первичный комсомольский организацийлаште „ВКП(б) историй краткий курсым" ик комсомолецат ок изучатле.

Район мучко пропаганда пашамат пеш начарын шындыме. Пропаганда ден агитаций отдел вуйлатыше Яндулин йолташ комсомольский организаций-шамыч дене ситыдымын вуйлата. ВКП(б) ЦК-н указанийже почеш 32 доклад ыштышаш гыч ик докладымат ыштыме огыл.

Пропаганда ден агитаций пашам кӱлеш кӱкшытыш шындаш, научный доклад-шамычым, лекций да консультаций-шамычым организоватлаш, примерный комсомолец-шамычын паша опытыштым кумдан шараш, комсомолым хозяйственный вопрос-шамыч дене заниматлымашке шупшаш,— манын ВЛКСМ Куженер райкомын пленумжо ончыклык корным палемдыш.

В Ф. Смирнов.

ПАШАМ ТӰҤГЫЧАК САЕМДЫМАН

Юрино. (Телефон дене). 20—21 июньышто ВЛКСМ Юринский райкомын пленумжо эртыш. Пленум ВКП(б) ЦК майский пленумын, ВКП(б) Обком 7 пленумын итогшыт да ВКП(б) ЦК ден ВЛКСМ ЦК пропаганда нерген лукмо постановленийыштым шуктымо нерген докладым колышто. Пренийыште 22 еҥ выступатлен.

Выступатлыше йолташ-шамыч ВЛКСМ райком пашаеҥ-шамычын конкретный полыш пудымыштым да комсомольский организаций-шамыч дене ситыдымын руководитлымыштым ончыктен критиковатлышт. Пропаганда пашам район мучко пеш начарын шындыме. ВЛКСМ райкомын пашаеҥыштшкештат ВКП(б) историйым тунемаш тӱҥалын огытыл. ВЛКСМ райком секретарь Яшина йолташ партий историйым кунам тунемаш тӱҥалеш, огеш шинче.

Райкомын пленумжо пропаганда пашам йол ӱмбаке шогалташ пунчалым лукто.



Шукерте огыл Егошина йолташ тракторым производство деч кӱрыштде тунемаш тӱҥалын ыле. А кызыт трактор дене пашам шкетын ышта.
Снимкыште: М. Егошина йолташ такырым куралеш.

КОМСОМОЛ УБОРКА ДЕЧ ОНЧЫЧ

ӰМБАКЫЖЕ

заций-шамычлан комсомолец-шамыч полшаш обязан улыт.

Сай тӱҥалтышым Воронежский ВЛКСМ обком ыштен. Тудо олассе 100 комсомолецым ВКП(б) ЦК ден СССР СНК решенийыштым умылтараш да пропаганда паша дене ялышке колтен.

Ростовский ВЛКСМ обком уборка вопрос дене пленумым эртарен. Тышке чыла райкомысо секретарь-шамычат ӱжкалтальыт ыле. Кызыт обком комсомольский активым колхозлашке колташ мобилизоватлен, нуно первичный комсомольский организацийлан полшаш тӱҥалыт.

Но але эше чыла комсомольский организаций-шамыч партий ден правительствын уборка нерген решенийыштым шукташ пижын огытыл.

Тиде важнейший вопросышто бездеятельностым пытараш, районный актив ден первичный комсомольский организацийлаште открытый собранийым эртараш кӱлеш, тушто шошо ага пашаште социалистический соревнованийын итогшым обсудитлен ВКП(б) ЦК ден СССР СНК постановленийыштым комсомолец-шамыч ден молодежын активный участийышт дене шукташлан мероприятийым палемдыман.

Колхозлаште, кушто первичный партийный организаций уке гын, комсомольский собраниеш уборкылан ямдылалтмаш план нерген да 1939 ийысе ял озанлык продукт-шамыч заготовкылан ямдылалтме нерген, колхоз председатель-шамычын докладыштым колыштман.

„Трудовик" колхозысо комсомольский организаций (Фатежский район, Курский область) сай ыштен. Шкеныштын комсомольский собраниешышт уборкылан ямдылалтме нерген колхоз председательын докладшым обсудитлен, комсомолец-шамыч ыштен шуктыдымо пашалан практический мероприятийым палемденыт да почеш коддо участкылашке комсомолец-шамычым шогалтеныт.

Ворошилов лӱмеш колхоз (Курский область) комсомольский организацийын активно полшымыжо дене уже уборкылан тӱрыс ямдылалтын. Тиде колхозын председательжылан кугу авторитет дене пользоватлыше да колхозник-шамычын поддержатлыме комсомолец Богомазов йолташ пашам ышта.

ВЛКСМ Крымский обком „легкий кавалерий" рейд-шамычым эртарен, кудо шурным поген налаш ямдылалтмаште колхоз ден комсомольский организаций-шамычым терғаш да полышым пуаш шке ончыланышт задачым шынденыт. Тиде опытым моло районлашкат кусараш кӱлеш. Поснак машина-шамыч ден прицепной инвентарь-шамычым шке жапыштак да кӱкшӧ качество дене ремонтироватлымашке, у шурным принимать заготовительный организаций-шамычын ямдылалт шумашкышт, у зернохранилище, леваш, элеватор, склад ден амбар-шамычым строитлымашке, тошто-шамычым ремонтироватлымашке да дезинфекцийым ыштымашке, мешак ден брезент-шамычым ямдылымашке вниманийым уделитлаш кӱлеш. Пашам организоватлымаш ден планироватлымашын, пасушто пашаеҥ-шамычлан культурно-бытовой условий-шамычым создатлымашын состояниештым проверитлыде ок лий.

Но рейд-шамыч ден увлекатлалтме ок кӱл, уборкылан ямдылалтмаш пашам „легкий кавалерийын" ваче ӱмбакше кусараш ок лий. Чыла комсомол, ВЛКСМ Обком ден райком-шамыч уборка ден кылдалтше чыла вопрос-шамыч дене заниматлаш эн ончыч шкештак обязан улыт.

ВЛКСМ обком-шамыч (поснак восточный областьлаште) ситыдыме количество комбайнер ден тудын помощник кадр-шамычым ямдылыме краткосрочный курс-шамычым эртарымашке ик минутымат йомдарыде эн сай комсомолец-шамычым (эн ончычак тракторист-шамыч кокла гыч) колташ да моло тӱрлӧ ял озанлык машина ден орудий-шамыч дене пашам ыштыше кӱлеш количество высококвалифицированный кадр-шамычым ямдылымаште эн активный участийым принимать обязан улыт.

Эн суровый осуждений ым Челябинский ВЛКСМ обкомын позицийже да тудын секретарьже Соколов йолташ заслуживатлат, кудо уборкылан кадрым ямды-

(Мучашыже 4-ше стр.)

САМОДЕЯТЕЛЬНЫЙ КРУЖОКЛАН ПОЛЫШ КӰЛЕШ

Мемнан Советский элын чыла луклаштыже национальный формар, социалистический содержанийан культура кушкеш. Тидын дек партий ден правительство кугун заботитлат. Но местный орган-шамыч—Марийский АССР Совнарком пеленсе искусство паша управлений, Наркомпрос да районный организаций-шамыч колхозник-шамычын самодеятельностьым кумдангдышаш, тудым виянгдышаш верч начар тыршат.

Оршанский район, Великопольский ял совет „Куат" колхоз пеленсе самодеятельный кружок 1936 ий гыч таче кече марте шке пашаштыже шагал огыл успехым иметла. 1937 ийыште эртаралтше радиофестивальыште мемнан кружок первый верыш лекте, варажым Москваште выступатлыш.

Тиде сеҥымаш - шамыч ден пырля кружокын але ятыр ситыдымашыже уло. Теве: оригинальный муро-шамыч, мелодий уке улыт, музыкальный инструмент-шамыч пеш шагал, улыжат начар улыт.

Марий поэт, писатель-шамыч колхозный самодеятельный хор-шамычлан пеш шагал возат, у муро-шамычым, мелодийым республиканский газетлашке печетлен шогаш гын, ик кружоклан веле огыл, республикысе чыла кружок-шамычлан кугу полыш лиеш ыле, нуным репертуарыштат ешаралтеш ыле. Искусство паша управлений колхозный самодеятельный кружок-шамыч дене ок руководитле. Лу, шӱдӧ ден кружок-шамыч улыт, но нунын пашаштым республиканский, районный организаций-шамыч огыт шинче, нунын дек миен огыт кошт, нунын культурышт виянгме верч начар тыршат.

В. Ф. Рыбаков.

„Куат" колхоз пеленсе хоровой кружокым вуйлатыше, Оршанский район.

Каникул годым моштен кана

Медведевский НСШ-ште тунемше-шамыч Петров Алексейым поснак пагалат. Тудо вунын эн пагалыме йолташышт, шыже гыч тӱҥалын тунем чарнымеш тудын эре отлично отметка дене тунеммашыже йолташ коклаште пагалымашым да чапым пуэн. Тудо тений НСШ-ым чыла предмет дене отлично сдатлен тунем лектын.

Петров Алексей кызыт кенеж каникулышто. Кажне кечын йӱштылеш, могыржым кечеш калитла. Алак колхозышто футбольный площадка уло. Тушто тудо футбол дене модеш, моло йоча-шамычлан тӱрлӧ модышым организоватла.

Тилдеве пырля тудо колхозлан полша. Пырдыж газетым лукташ, колхозник-шамычлан газетым йӱкын лудаш. Кызыт кенежым тунукташ малограмотный-шамычым учетыш налаш полшен.

Петров Алексей кенгеж каникулышто сай канен, шушаш 8 классыште тугак отлично тунемеш тӱҥалеш.

П. Н.



Снимкыште: Вашке Йошкар-Олаште у средний школым ыштена шуктат.

У тунемме ийлан ямдылалтыт

Учейкинский начальный школа (Сотнурский район) у тунемме ийлан ямдылалташ тӱҥалын. Кызыт учебный принадлежностьым, прибор-шамычым ятыр налме. Конга-шамычым тӧрлатылыт да 50 партым тӧрлатен чиалтыме. Тений тиде школеш 5-ше класс почылтеш.

В. Н. Тарасов.

МЕ САЙЫН КАНЕНА

Мый Ленинградский музыкальный школышто тунемам, мый денем пырляк Ямолкин Василий тунемеш. Ме кызыт коктынат шкенан шочмо верыш—Марийский республикыш толын улына. 1938—39 тунемме ийым „отлично" отметка ден тунем пытарен, ме кенежым веселан, культурно канена. Йӱштылаш, футбол да волейбол дене модмаш—мемнан эн йӧратыме спорт. Могырым калитлен, тазалыкнам пенгыдемдена.

Мый шкенан йолташ-шамычлан Ленинградыште илыме нерген да тунемме нерген каласкалем. Художественный литературымат кечын лудын шогем.

Кызыт мый Ленинградский музыкальный школын 6-шо классым тунем пытарышым, сайын канен, у ий дене 7-ше классыште тунемаш тӱҥалам. Школым пытармек, консерваторийыш тунемаш пурем.

Ваня Краснов.

Ленинградский музыкальный школын ученикше.

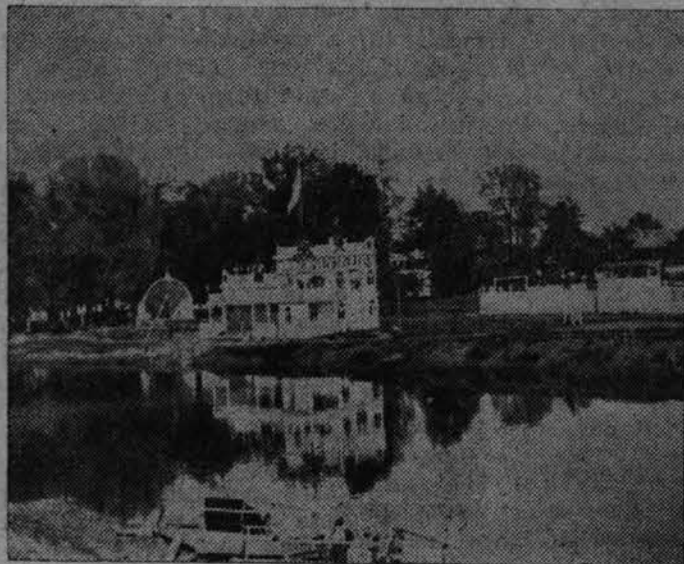
ИК КОЛХОЗЫН ПАТРИОТШО-ШАМЫЧ

„Чогыт-сорла" колхоз (Мари-Турек район) социалистический родиналан служитлыше пеш чапле интеллигенцийже, лу дене кушшо патриотшо-шамыч дене моктанен кертеш. Тыште керек могай специальностян еҥым ончыкташ лиеш. Зайцев Павел Алексеевич 1914 ийыште шочшо, военный летчик. Осмамов Василий Алексеевич вылымше ий Йошкар Армийыште сверхсрочно служитла. Шишкин Константин Егорович Йошкар Армийыштак отделенный командир. Чылаже тиде колхоз гыч Йошкар Армийыште 10 еҥ служитлат.

Тылеч посна сложный ял озанлык машинан техникаже дене освоитлалтше 15 тракторист, 2 комбайнер улыт. Зайцев Елизар Петрович МТС организоватлыме ий гычак тракторист, вылымше ий тракторный отрядын бригадиржылан ышта.

Тӱрлӧ учреждений дене организацийлан пашам ыштыше 20 утла служащий-шамыч да 3 учитель улыт. Осмамов Трофим А шымыше ий тунукта. Николаев Василий Максимович Мари-Турек районым старший агрономжо. „Чогыт - сорла" колхоз гыч неполный средний, средний школышто, институтлаште тунемше-шамыч шӱдӧ дене улыт, ик кунар ий гыч нуно колхозын интеллигенций радамжым адак ешарат.

М. Яныш.



Снимкыште: „Динамо" спортобществын водный станцийже.

КОМСОМОЛ УБОРКА ДЕЧ ОНЧЫЧ

МУЧАШ

лымашлан вниманийым огыт уделятле.

Областьыште комбайнер-шамыч 450 еҥ утла огыт сите, а обком тышке йӧршеш ласкан онча.

Тыгай чытыдыме благодушийым кызытак пытараш да уборкылан ямдылалтмашым да эртарымашым большевистски завершитлаш партийный ден советский организацийын пашаштышт активный да самоотверженный пашашт дене полшаш комсомольский организаций-шамычым обязатлыше ВКП(б) ЦК ден СССР СНК-ын постановленийыштым шукташ боевойын пижаш кӱлеш.

Шурным аралымаш вопросышко вниманийым поснак обратитлаш кӱлеш. Партий ден правительствын пунчалыштышт вигак тидын нерген ойлалтеш, что „колхозлаште пасум да зернохранилище ден токлаште пырчым аралымашым обеспечитлаш кӱлеш".

Областной, краевой ден республиканский комсомольский газета-шамыч шурным поген налашлан да 1939 ийысе ял озанлык продукт-шамыч заготовкылан ямдылалтмашын кузе каймыже нерген систематический освещатлаш обязан улыт.

Сталинский 8 миллиард пуд пырче верч кучедалше стахановец-шамычын опытыштым кумдан ончыктымашым организоватлаш да лжеколхозник, лодырь ден рвач-шамычым—колхозлаште трудовой дисциплиным пудыртылшо шамычым кажне кечын разоблачитлаш кӱлеш.

ВКП(б) ЦК ден СССР СНК-ын „Колхоз-шамычын общественный мланаыштым разбазариваний деч аралыме мера-шамыч нерген" постановленийже шке жапыште да кӱкшӧ качество дене шурным поген налмашке кугу гольым модеш.

Колхозник-шамычлан тиде решенийым умылтарымаш, колхозышто частно собственность тенденций вашпареш, ЦК ден СНК-ын пунчалыштым ик мут пелештыде шуктымаш верч кучедалмаш—кажне комсомольский организацийын первейший обязанностьшо.

ВЛКСМ организацийын пашаштыже сеҥымаш партий ден правительствын шыдыме конкретный задача-шамычым чын умылмаш деч комсомольский организацийын ВКП(б) ЦК ден СССР СНК постановленийыштым илышыш пуртыш верч успешно кучедалмашышт деч зависитлаш тӱҥалеш.

Колхозласе комсомольский организаций - шамыч партий ден правительствын директивыштым пашаштак большевистски ыштен моштымашым образцовын ончыкташ обязан улыт.

Тиде жапыште кажне комсомольский пашаеҥ шкенжын боевой постышто улмыжым чувствоватлышаш, шурным поген налаш да 1939 ийысе ял озанлык продукт-шамыч заготовкылан образцовын ямдылалтмаште чыла вийже дене, чыла средство-шамыч дене партийный ден советский организаций-шамычлан полшышаш.

Уборочный кампанийлан ямдылалтме жапыште да эртарымаште агитационно-пропагандистский пашам мӧнгештараш лиеш манын шонымаш наивно да келгын йоҥылыш лиеш. Наоборот, кызыт пропаганда задача-шамыч комсомолец-шамыч ден молодежын идейно-политический уровеньыштым кажне кечын нӧлтымашын да марксистско-ленинский сознательностьын задача-шамычше кугу степеньыш кушкыт.

Мемнан задача ден обязанностьна—молодежым большевистский партийлан беззаветно преданность духеш, тудын кеч могай задачийжым шукташ ямде улмо духеш воспитатлаш.

Большевистский партийын руководствыжо дене комсомол чыла шкенжын вийжым ВКП(б) ЦК ден СССР СНК постановленийым илышыш успешно пуртымашке мобилизоватла да уборочный кампанийысе задача-шамычым честь дене шукта.

М. Сельков.

ВЛКСМ ЦК-ын крестьянский молодежь отделын заведующийже.

Отв. редактор— К. А. ЛЕНСКИЙ.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: Мар. АССР, г. Йошкар-Ола, Дом Советов, 4 этаж, комната №70, телефон № 90.
Упол. Главлита Мар. АССР А—564. г. Йошкар-Ола, 1 типография Маргосиздата.